



## Guía Docente

Datos Identificativos					2020/21
<b>Asignatura (*)</b>	Deseño e Desenvolvemento Curricular na Educación Musical: os Fíns e os Contidos do Curriculum		<b>Código</b>	652610A21	
<b>Titulación</b>	9 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Música				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4	
<b>Idioma</b>	Castelán				
<b>Modalidade docente</b>	Presencial				
<b>Prerrequisitos</b>					
<b>Departamento</b>	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
<b>Coordinación</b>	Chao Fernández, Aurelio		<b>Correo electrónico</b>	aurelio.chao@udc.es	
<b>Profesorado</b>	Chao Fernández, Aurelio		<b>Correo electrónico</b>	aurelio.chao@udc.es	
<b>Web</b>					
<b>Descrición xeral</b>	<p>Esta materia constitúe unha dimensión clave na formación docente dos profesores, xa que se centra nos procesos de ensino aprendizaxe das materias que lles competen. Con ela preténdese dar a coñecer os contidos curriculares da materia dende unha perspectiva reflexiva e atenta aos diversos graos de concreción do currículo a partir dunha reflexión crítica sobre a lexislación educativa vixente, para o cual ofrecerase un panorama xeral sobre a evolución do currículo da Música a través dos sucesivos cambios lexislativos para situar adecuadamente a LOE e a LOMCE. Ademais desenvolverase o estudo das bases epistemolóxicas e psicopedagóxicas dos actuais contidos curriculares e a análise da materia nos sucesivos cursos de ESO e Bacharelato, sin relegar a visión práctica da realidade docente, subliñando os diversos factores que condicionan o desenvolvemento do currículo: centro, actividades, necesidades educativas, recursos materiais, etc.</p>				
<b>Plan de continxencia</b>	<p>1. Modificacións nos contidos Non hai modificacións.</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen. Manteránse todas as metodoloxías, desenvolvéndose a través do Teams.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican. Non é preciso modificar ningunha metodoloxía.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado. En caso de situacións de alarma, atenderase ao alumnado en horario de titorías, e noutros horarios, tanto a través do correo electrónico como da plataforma TEAMS.</p> <p>4. Modificacións na avaliación. Non hai modificacións, xa que está prevista unha avaliación continua. A correspondente presentación do traballo final farase de forma virtual.</p> <p>*Observacións de avaliación: Non hai</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía. Non hai modificacións</p>				



Código	Competencias / Resultados do título
A15	(CE-E1) Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización
A16	(CE-E2) Coñecer os contidos que se cursan nas respectivas ensinanzas.
A17	(CE-E3) Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A18	(CE-E4) Coñecer contextos e situacións nas que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.
A19	(CE-E5) Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.
A20	(CE-E6) Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
A21	(CE-E7) Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.
A22	(CE-E8) Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as aportacións dos estudantes
A24	(CE-E10) Coñecer estratexias e procedimentos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.
A25	(CE-E11) Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
A26	(CE-E12) Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.
A27	(CE-E13) Identificar os problemas relativos ao ensino e á aprendizaxe das materias da especialización e plantexar alternativas e solucións.
A28	(CE-E14) Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
A30	(CE-E16) Coñecer os procesos e recursos para a prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia (OE).
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cós que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
(CE-E1) Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	AP15		
(CE-E2) Coñecer os contidos que se cursan nas respectivas ensinanzas.	AP16		
(CE-E3) Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.	AP17		
(CE-E4) Coñecer contextos e situacións nas que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares.	AP18		
(CE-E5) Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.	AP19		
(CE-E6) Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.	AP20		
(CE-E7) Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.	AP21		
(CE-E8) Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as aportacións dos estudantes	AP22		
(CE-E10) Coñecer estratexias e procedimentos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.	AP24		
(CE-E11) Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	AP25		
(CE-E12) Analizar criticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.	AP26		
(CE-E13) Identificar os problemas relativos ao ensino e á aprendizaxe das materias da especialización e plantexar alternativas e solucións.	AP27		



(CE-E14) Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	AP28		
(CE-E16) Coñecer os procesos e recursos para a prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia (OE).	AP30		
C1. Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CP1
C2. Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			CP2
C3. Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida			CP3
C4. Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CP4
C5. Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cós que deben enfrontarse.			CP6
C6. Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			CP7
C7. Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			CP8

Contidos	
Temas	Subtemas
Perspectivas e concepcións da Educación Musical.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Comprender a percepción e a expresión musical nas diferentes etapas educativas.</li> <li>- Coñecer e aplicar criticamente os diversos aspectos da didáctica da música nos diferentes contidos curriculares.</li> </ul>
Análise crítico sobre o que conta como coñecemento musical e a súa selección no curriculum.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- A noción de curriculum.</li> <li>- Os niveis de concreción curricular no sistema educativo español.</li> <li>- Competencias clave en Música en Secundaria, Bacharelato e Grao Medio de Conservatorio.</li> <li>- Análise dos bloques temáticos do curriculum de Música en Educación Secundaria, Bacharelato e Grao Medio de Conservatorio.</li> </ul>
Do curriculum prescrito para Música á programación del aula.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Qué é a programación de aula? Criterios para a súa elaboración.</li> <li>- Qué son as unidades didácticas. Criterios para a súa elaboración: obxectivos, contidos, metodoloxía, avaliación.</li> <li>- Directrices para aprender a deseñar e programar curricularmente o ensino da música.</li> <li>- Adaptacións curriculares en el área de música.</li> </ul>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A17 A18 A19 A24 A26 A28	0	20	20
Sesión maxistral	A15 A16 A17 A18 A19 A20 A22 A27 A30	10	20	30
Traballos tutelados	A21 A25 C8 C3	10	20	30
Aprendizaxe colaborativa	A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 C4 C6 C7	5	10	15
Presentación oral	C1 C2 C3	2	0	2
Actividades iniciais	A15 A16 C1 C2 C3	1	0	1



Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón o emprego de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para o análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade adoitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso casi exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade polo seu propio aprendizaxe. Este sistema de ensino basease en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicación, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da cal o alumnado e o profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquer proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren acadar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos coñecementos previos do alumnado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Realizárase atención personalizada nos traballos tutelados.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A17 A18 A19 A24 A26 A28	Técnica metodolóxica que supón o emprego de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para o análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.	20



Traballos tutelados	A21 A25 C8 C3	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "cómo facer as cousas?". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade polo seu propio aprendizaxe. Este sistema de ensino basease en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.	30
Aprendizaxe colaborativa	A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A22 C4 C6 C7	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicación, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.	25
Presentación oral	C1 C2 C3	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da cal o alumnado e o profesorado interactúan dun modo ordenado, proponendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	25

### Observacións avaliación

Para aprobar a asignatura é necesario aprobar cada un dos apartados anteriores. No caso contrario non se fai media.

A asistencia ás clases presenciais é obrigatoria. O alumnado, individualmente ou en pequeno grupo (como máximo 2/3 alumnos/as) entregará, unha vez rematadas as clases presenciais, o traballo realizado. Se o estudante non chega a unha asistencia do 80% das clases presenciais; deberá ser avaliado, ademais de polo mesmo que todo o alumnado, por unha proba individual. Neste caso, a avaliación será un 60% e o traballo terá unha ponderación do 40%, esixíndose en cada unha delas unha nota igual ou superior a 5 sobre 10.

Como consideración xeral, terase especialmente en conta, tanto nos exámes como nos traballos, as deficiencias ortográficas de puntuación e acentuación, así como unha redacción inconexa ou inadecuada, deficiente presentación, excesivo número de tachaduras, etc. Todo elo suporá a redución de puntos sobre a nota obtida.

En caso de que a/o profesor detecte plaxio nalgún traballo, suporá un 0 na cualificación. No caso de reiteración, darase traslado á Comisión Académica para a toma de medidas oportunas.

Farase especial fincapé no cuidado do medio ambiente en pro dunha educación e sociedade sostible. Os traballos serán enviados exclusivamente telemáticamente, e de non ser posible, nos documentos impresos non se empregarán plásticos, elixirase a impresión a dobre cara, e papel reciclado, evitando imprimir borradores. Débese facer un uso sustentábel dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Para elo, sempre que sexa posible na elaboración dos traballos empregárase material de reciclaxe e evitárase o emprego de materiais de plástico na entrega dos mesmos.

### Fontes de información



<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- A.A.V.V. (2007). Competencias en educación musical. . Eufonía. Didáctica de la Música 41</li><li>- Coll, C. (Coord.) (2011). Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la educación secundaria.. Barcelona:Graó</li><li>- Díaz, M. y Giráldez, A. (Coord.) (2007). Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical.. Barcelona:Graó</li><li>- Giráldez, A. (Coord.) (2011). Música. Investigación, innovación y buenas prácticas.. Barcelona:Graó</li><li>- Giráldez, A. (2011). Música. Complementos de formación curricular.. Barcelona:Graó</li><li>- Polo Martínez, I. (2016). Tiempos de resultados de aprendizaje. Avances en supervisión educativa, 26</li><li>- Polo Martínez, I. y Puestas Bescós, G. (2017). Guía para le elaboración de una programación didáctica en las etapas de Educación Secundaria Obligatoria. Avances en supervisión educativa, 27</li><li>- Zaragoza, J.I. (2009). Didáctica de la Música en la educación secundaria. Barcelona:Graó</li></ul>
<b>Bibliografía complementaria</b>	

### Recomendacións

#### Materias que se recomenda ter cursado previamente

#### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

#### Materias que continúan o temario

#### Observacións

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías